Dosarul nr. 3-115/2024
2-24116900-15-3-16102024-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

29 ianuarie 2025 municipiul Cahul

Judecătoria Cahul (sediul Central)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Cristina Daniliuc
Grefier Alvina Vulpe

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Primarului municipiului Cahul, cu terțul Vadim Beresteanu cu privire la anularea actelor administrative,

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

La 16 octombrie 2024, Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată în instanța de contencios administrativ împotriva Primarului municipiului Cahul, cu terțul Vadim Beresteanu cu privire la anularea deciziei nr. 457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

În motivarea acțiunii în contencios administrativ reclamantul a indicat că la 07 august 2024, Oficiul teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a recepționat dispozițiile primarului municipiului Cahul, publicate în Registrul de Stat al Actelor Locale.

Reliefă, că în temeiul art. art. 63 şi 64 şi 68 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, precum și în temeiul prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea şi funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.845/2009, Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a efectuat controlul obligatoriu de legalitate a dispozițiilor primarului municipiului Cahul.

În opinia Oficiului teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, dispoziția nr.457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” este ilegală şi necesită a fi anulată, din următoarele considerente. Prin punctul 1 al dispoziției menționate primarul municipiului Cahul alocă mijloace financiare în sumă de ***** (*****) lei pentru organizarea acțiunilor filantropice dedicate Bisericii cu hramul „*****” din municipiul Cahul, pe 9 august 2024.

La data de 15 august 2024, în conformitate cu punctul 9 alin.(2) lit.e) din Hotărârea Guvernului nr.845/2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, Oficiul teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a solicitat prezentarea dosarului administrativ în baza căruia a fost emisă dispoziția nr.457 din 06 august 2024.

La data de 30 august 2024, Primarul municipiului Cahul a prezentat dosarul administrativ, iar potrivit materialelor dosarului a constat că la data de 03 iulie 2024 paroh al Bisericii cu hramul „*****”, preot Vadim Beresteanu a înaintat un demers primarului municipiului Cahul,

prin care a solicitat acordarea contribuției financiare în suma de ***** lei, pentru organizarea activităților dedicate hramului Bisericii, care va avea loc pe data de 09 august 2024.

Prin urmare, explică că în partea de constatare în baza căruia a fost emisă dispoziția este irelevantă, deoarece Primarul municipiului Cahul face trimitere la prevederile art.29 alin.(1) lit.j) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, care stipulează că, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: j) conduce, coordonează şi controlează activitatea serviciilor publice locale, asigură funcționarea serviciului stare civilă, contribuie la realizarea măsurilor de asistență socială și ajutor social.

Invocă, că potrivit noțiunilor de bază stipulate în art. 1 din Legea asistenței sociale nr.547/2003 „asistență socială - componentă a sistemului național de protecție socială, în cadrul căruia statul și societatea civilă se angajează să prevină, să limiteze sau să înlăture efectele temporare sau permanente ale unor evenimente considerate drept riscuri sociale, care pot genera marginalizarea ori excluderea socială a persoanelor şi a familiilor aflate în dificultate”. De asemenea art.(3) din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social prevede că „ajutor social - plată lunară în bani acordată familiei defavorizate”.

Respectiv, menționează că contribuirea la realizarea măsurilor de asistență socială sau acordarea ajutorului social necesită respectarea Legii asistenței sociale și Legii cu privire la ajutorul social.

Totodată, primarul municipiului Cahul nu a motivat alocarea mijloacelor financiare pentru organizarea acțiunilor filantropice dedicate Bisericii cu hramul „*****” din municipiul Cahul, pe 9 august 2024 prin indicarea în baza de constatare a prevederilor Legii nr. 1420/2002 cu privire la filantropie şi sponsorizare.

Mai mult ca atât, indică că Legea prenotată statuează că, „activitate filantropică - transfer voluntar, imparțial, dezinteresat şi necondiționat al dreptului de proprietate sau al dreptului de posesiune, folosinţă şi de dispoziţie asupra unui bun, precum şi executare sau prestare dezinteresată (gratuită sau în condiţii - avantajoase) a lucrărilor şi serviciilor de către o persoană fizică sau juridică, realizate în scopurile prevăzute la art.2”.

Consideră relevant să comunice, că în corespundere cu art. 118 alin.(1) din Codul administrativ, care la rândul său stipulează că „motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa...”, respectiv acest articol implica obligativitatea motivării actelor administrative individuale, deoarece generalizarea principiului motivării actelor administrative (ca principiu al procedurii administrative) are ca efect garantarea realizării efective a dreptului la o bună administrație. Motivarea aduce beneficii atât persoanelor cărora se adresează, întrucât acestea pot înțelege motivele pentru care a fost emis actul (iar atunci, dacă destinatarii actului au înțeles considerentele, se pot evita multe acțiuni în contestare).

Aderent, comunică că conform art. 15 alin.(1) din Legea nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie „cultele religioase sânt autonome, separate de stat, egale în drepturi în fața legii și a autorităților publice”.

Totodată art. 16 alin.(1) din aceeași Lege stipulează că, „cultele religioase se constituie pe principii benevole de către persoane fizice aflate sub jurisdicția Republicii Moldova, cu capacitate deplină de exercițiu, în scopul profesării în comun a credinței”.

Reiterează, că potrivit prevederilor principiilor autonomiei locale, autoritățile publice locale reglementează și gestionează, conform legii, sub propriu lor responsabilitate și în interesul populației locale, o parte importantă din treburile publice, dispunând în acest sens de libertate

deplină de acțiune în reglementarea și gestionarea oricărei chestiuni de interes local, care nu este exclusă din competența lor și nu este atribuită unei alte autorități.

Consideră, că acțiunea de susținerea bisericii indicată în dispoziția contestată este ilegal emisă deoarece, conform art. 8 al Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale, competențele în efectuarea cheltuielilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale pe domenii de activitate sânt delimitate prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă.

De asemeni, reliefă prevederile art. 29 alin.(1) lit.f) al Legii privind administrația publică locală nr. 436/2006, stabilește clar că primarul exercită funcția de administrator al bugetului local, asigurând gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări și efectuarea cheltuielilor conform alocațiilor bugetare aprobate, informând consiliul local despre situația existentă.

Comunică, că cultele religioase se constituie pe principii benevole de către persoane fizice aflate sub jurisdicția Republicii Moldova, cu capacitate deplină de exercițiu, în scopul profesării în comun a credinței. Cultele religioase şi părțile lor componente sunt persoane juridice în condițiile legii. Mai mult decât atât, primarul municipiului Cahul nu a identificat destinatarul actului administrativ, nefiind clar cui sunt alocate mijloacele financiare pentru organizarea acțiunilor filantropice dedicate Bisericii cu hramul „*****”.

În acest sens, temeiul juridic în baza căruia primarul municipiului Cahul a alocat ***** lei pentru organizarea acțiunilor filantropice dedicate Bisericii cu hramul „*****” din municipiul Cahul, pe 09 august 2024, depășește limitele competențelor de bază stabilite de legislația în vigoare.

La data de 03 septembrie 2024, Oficiului teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a notificat primarul municipiului Cahul, însă până în prezent primarul municipiului Cahul nu a întreprins nici o măsură în vederea conformării sau nu cu notificarea Oficiului teritorial Cahul al Cancelariei de Stat.

Solicită admiterea cererii de chemare în judecată și anularea dispoziției nr.457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

Potrivit cererii de concretizare a pretențiilor la acțiunea inițială, Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat la data de 26 noiembrie 2024 indică, că la data de 16 octombrie 2024, Oficiul teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată privind anularea dispoziției primarului municipiului Cahul nr.457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

Relatează, că prin dispoziția nominalizată primarul municipiului Cahul alocă mijloace financiare în sumă de ***** lei pentru organizarea acțiunilor filantropice dedicate Bisericii cu hramul „*****” din municipiul Cahul, pe 9 august 2024.

Astfel, la data 28 octombrie 2024, primarul municipiului Cahul emite dispoziția nr. 663 prin care introduce modificări în dispoziția nr.457 din 06 august 2024.

Reieșind din circumstanțele de fapt descrise în cererea de chemare în judecată nr. 224116900-15-3-16102024 care are ca obiect anularea dispoziției nr.457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat în temeiul alin. 21 și alin.3, art.60 CPC, consideră oportun de a concretiza pretențiile expuse în acțiune, deoarece dispoziția nr.663 din 28 octombrie 2024 la fel, este ilegală și necesită a fi anulată.

Menționează, că dispoziția Primarului municipiului Cahul nr.457 a fost notificată la data de 03 septembrie 2024, dar acesta din urmă a completat dispoziția pe 28 octombrie 2024.

Consideră, că în acest context motivarea unui act administrativ urmărește o dublă finalitate: îndeplinește, în primul rând, o funcție de transparență în profitul beneficiarilor actului, care vor putea, astfel, să verifice dacă actul este sau nu întemeiat, totodată permite, de asemenea, Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei d Stat să realizeze controlul obligatoriu de legalitate, deci permite reconstituirea raționamentului efectuat de emitentul actului pentru a ajunge la adoptarea acestuia.

Notează, că legalitatea actului administrativ se apreciază în raport cu dispozițiile legale existente la momentul emiterii actului administrativ, iar în cazul din speță, primarul municipiului Cahul alocă mijloace financiare pentru organizare acțiunilor filantropice dedicate Bisericii cu hramul „*****” din municipiul Cahul pe 9 august 2024.

Consideră, că completarea ulterioară a dispoziției peste 79 zile după consumarea evenimentului, cu indicarea în partea de dispoziție, că mijloace financiare sunt oferite „enoriașilor care fac parte din categoriile social-vulnerabili, cu ocazia hramului „*****”, fără a arătă în conținutul actului administrativ destinatarii (enoriașii care fac parte din categoriile social vulnerabili), duce la concluzia că, motivarea ulterioară a actului administrativ nu poate fi considerată drept veridică.

Specifică, că având ca temei de drept prevederile art.206 alin.(1) lit. a) și 224 alin.(1) lit.a) din Cod administrativ și circumstanțele de fapt expuse, solicită admiterea cererii prin care concretizează solicitarea din cererea de chemare în judecată cu următorul conținut, anularea dispoziției nr.457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, precum și anularea dispoziției nr.663 din 28 octombrie 2024 „Despre introducerea unor modificări în dispoziția primarului municipiului Cahul nr.457 din 06.08.2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

La data de 28 octombrie 2024, de către Primarul municipiului Cahul, Nicolae Dandiș, a fost depusă referință la cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea acesteia.

În motivarea referinței a invocat că, dispoziția Primarului nr. 457 din 06 august 2024 a fost emisă în deplină conformitate cu legislația națională și normele legale privind autonomia locală și bugetul municipal. Aceasta vizează alocarea unor fonduri publice pentru realizarea unor proiecte de interes local, în beneficiul direct al comunității.

Invocă prevederile articolul 109 din Constituția Republicii Moldova și Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale au dreptul să adopte decizii cu privire la gestionarea resurselor financiare, în limitele competențelor stabilite de lege. Dispoziția contestată se încadrează perfect în această sferă a competenței conferite autorităților locale, or, potrivit art. 4 paragraful 4 din Carta europeană a autonomiei locale, Competențele atribuite autorităților administrației publice locale trebuie să fie, în mod normal, depline și exclusive. Ele nu pot fi puse în cauză sau limitate de către o altă autoritate centrală sau regională, decât în cazurile prevăzute de lege.

Remarcă, că dispoziția nr. 457 nu contravine legislației în vigoare, iar Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat face referire la anumite prevederi legislative într-o manieră fragmentată și scoasă din context, încercând să impună o interpretare care nu reflectă spiritul și scopul legii.

Notează, că de către reclamant se să sugerează că dispoziția ar fi lovită de nulitate, fără a oferi o justificare clară și convingătoare în acest sens. Interpretarea lor selectivă nu poate constitui temei pentru anularea unui act administrativ emis în mod legal. Or, reclamantul nu a reținut că, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul

întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază, f) exercită funcția de administrator al bugetului local, asigurând gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări și efectuarea cheltuielilor conform alocațiilor bugetare aprobate, informând consiliul local despre situația existentă.

Totodată, reliefă că potrivit art. 4 alin. (1) din Legea privind descentralizarea administrativă pentru autoritățile publice locale de nivelul întâi se stabilesc următoarele domenii proprii de activitate, m) construcția de locuințe și acordarea altor tipuri de facilități pentru păturile social vulnerabile, precum și pentru alte categorii ale populației;

În acest context, relatează că în raport cu decizia deplânsă, sunt relevante dispozițiile art. 15 alin. 5-6 din Legea privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie nr. 125 din 11.05.2007, Statul recunoaște importanța deosebită și rolul primordial al religiei creștin-ortodoxe și respectiv, al Bisericii Ortodoxe din Moldova în viața, istoria și cultura poporului Republicii Moldova. Statul încurajează și sprijină activitatea socială, morală, culturală și de caritate a cultelor religioase și a părților lor componente.

Susține, că alocarea mijloacelor financiare cu ocazia acțiunilor dedicate Bisericii cu hramul „*****” din municipiul Cahul, microraionul *****, intră în sfera competențelor stabilite prin cadrul legal sus citat.

În acest context notează, că prin utilizarea cuvântul „filantropie” din dispoziție, în contextul acțiunilor de sărbătorire a hramului bisericii, se face referire la acte de milostivenie, manifestate prin oferirea de alimentației enoriașilor bisericii care fac parte din categoriile social vulnerabile.

Astfel, explică că, procesul de emitere a dispoziției nr. 457 a respectat toate procedurile de transparență decizională prevăzute de lege, încadrându-se în limitele bugetului, acesta fiind supus consultărilor publice, iar toate cheltuielile aprobate au fost prezentate în mod clar și au corespuns necesităților comunității.

În cele din urmă, pentru motivele expuse mai sus, solicită respingerea cererii de chemare în judecată formulată de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, considerând-o nefondată și fără suport juridic, or reclamantul nu a indicat nici un temei de nulitate care ar atesta că dispoziția deplânsă ar conține un viciu deosebit de grav sau alte temeiuri de nulitate cuprinse în art. 141 Cod administrativ.

Consideră, că dispoziția Primarului nr. 457 din 06 august 2024 a fost emisă cu respectarea tuturor prevederilor legale, iar o eventuală anularea acesteia ar aduce prejudicii grave comunității locale și ar afecta procesul de gestionare a finanțelor publice și a cheltuielilor bugetare.

Reprezentantul Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, Tatiana Miclauș, în ședința de judecată a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept indicate și a solicitat admiterea acesteia cu anularea dispoziției nr. 457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, precum și anularea dispoziției nr. 663 din 28 octombrie 2024 „despre introducerea unor modificări în dispoziția primarului municipiului Cahul nr. 457 din 06 august 2024 Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

Reprezentantul Primăriei municipal Cahul, Micinschi Avram, a susținut cele invocate în referința depusă de primar. Totodată, a prezentat referința prin care indică că nu este de acord cu acțiunea Cancelariei de Stat, este una subiectivă și nu ține cont de realitatea și circumstanțele cauzei date, totodată potrivit referinței depuse a indicat că în conformitate cu prevederile art.206 alin. (1) lit. a) și art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ al Republicii Moldova oficiul Teritorial Cahul solicită anularea dispozițiilor nr.457 și 663 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor

publice” emise de către Primarul municipiului Cahul la 06 august 2024 și 28 octombrie 2024, care vizează alocarea unor mijloace financiare pentru organizarea acțiunilor filantropice dedicate Bisericii cu Hramul „*****” pe data de 09 august 2024. În fapt, prin cererea de chemare în judecată, reclamantul solicită anularea dispozițiilor nr. 457 din 06 august 2024 și nr. 663 din 28 octombrie 2024 despre efectuarea cheltuielilor publice, anume alocarea mijloacelor financiare în sumă de ***** lei pentru organizarea acțiunilor filantropice dedicate Hramului bisericii „*****” din municipiul Cahul la 09 august 2024

Menționează că actele administrative, adoptate de către autoritatea publică respectivă, cad sub incidența art. 29 alin.(1) și alin. lit. f) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală și sunt acte administrative favorabile, determinate de interesele și municipiului Cahul privind asigurarea activității necesitățile eficiente a autorităților acțiunilor de publice caritate.

În conformitate cu art. 4 alin. (2) din Cartea Europeană a autonomiei locale reiterează că „autorităților administrației publice locale le este recunoscută, în cadrul legii, capacitatea deplină de a-și exercita inițiativa în toate domeniile ce nu sunt excluse din cadrul competențelor lor sau care nu sunt atribuite unei alte autorități”, iar alin.(4) specifică, că „competențele atribuite autorităților publice locale trebuie să fie, în mod normal, depline și excluzive, ele nu pot fi puse în cauză sau limitate de către o altă autoritate centrală sau regională, decât în cazurile prevăzute de lege”.

Mai mult ca atât, accentuează faptul, că reclamantul cunoaște toate circumstanțele cazului dat, care nu contravin art. 118 alin. (1)-(3) din Codul administrativ în fond, cât și art. 137 alin.(3) din Codul administrativ, anume care stipulează: „stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Obiectivul motivat al Consiliului municipal Cahul a fost anume adoptarea unor acte administrative favorabile care permit compensarea cheltuielilor de organizare a sărbătorilor creștine în raza municipiului Cahul, anume celor consacrate Hramului bisericilor creștin-ortodoxe, pentru care de mai mulți ani a devenit o bună tradiție de a fi susținute parțial financiar de către Primăria municipiului Cahul, fără contestarea și notificarea actelor administrative similare emise anterior de către Primar.

Constată, că recent actul administrativ sub nr. 719 din 19 noiembrie 2024 „Cu privire la organizarea acțiunilor dedicate Hramului municipiului Cahul”- emis de către Primar, este calificat drept act legal, deși este identic după conținut cu actele nr. 457 si 663, notificate de Oficiul Teritorial Cahul la 03 septembrie 2024 și 26 noiembrie 2024, care denotă o atitudine subiectivă, tendențioasă, chiar dubioasă, a reprezentanților instituției nominalizate.

Prin urmare, solicită respingerea acceptării acțiunii nefondate și tendențioase în contenciosul administrativ și examinarea cazului respectiv în condițiile art. 218 lit. a) din Codul administrativ al Republicii Moldova.

Reprezentantul terțului Vadim Beresteanu, avocat Vasile Șoitu în ședința de judecată a nu a susținut cererea de chemare în judecată, solicitând respingerea acestia, ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind opinia participanților la proces în raport cu materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Cahul privind anularea dispoziției nr. 457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, precum și anularea dispoziției nr. 663 din 28 octombrie 2024 „despre introducerea unor modificări în

dispoziția primarului municipiului Cahul nr. 457 din 06 august 2024 cu privire la efectuarea cheltuielilor publice", din următoarele considerente.

Conform art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Conform art. 114 din Constituția Republicii Moldova, justiţia se înfăptuieşte în numele legii numai de instanţele judecătoreşti.

Potrivit art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

În conformitate cu art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ţinându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Reieșind din prevederile art. 18 al Codului administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform art. 19 din Codul administrativ, cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Astfel, art. 20 Cod administrativ prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În conformitate cu prevederile art. 39 din Codul administrative, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivit prevederilor art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Conform art. 64 din Codul administrativ, (1) autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere potrivit competenţelor sale şi în termenul stabilit de lege. (2) Refuzul de a

primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal. (3) Prin derogare de la prevederile alin.(2), în cazurile prevăzute de lege, nesoluţionarea în termen a unei cereri se consideră drept acceptare a acesteia.

Conform prevederilor art. 189 din Codul administrativ, (1) orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. (2) O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci cînd autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.(3) În cazurile prevăzute de lege, precum şi în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acţiunea în contencios administrativ poate fi înaintată şi de autoritatea publică.

Conform art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

În conformitate cu art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Raportând circumstanțele constatate la normele de drept citate, cu referire la admisibilitatea acțiunii pe temeiul respectării procedurii prealabile instanța de judecată constată că reclamantul Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, urmare a înaintării în adresa primarului municipiului Cahul, terț Preot Vadim Beresteanu a notificării nr. 1304/OT_2-365 din 03 septembrie 2024, potrivit căreia în temeiul art. 63 și 64 și 68 din legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, precum și în temeiul prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr, 845/209, Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat a efectuat controlul obligatoriu de legalitate a dispozițiilor primarului municipiului Cahul, care în opinia Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat Dispoziția nr. 457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” este ilegală și necesită a fi anulată, ca urmare solicitând examinarea prezentei notificări în vederea anulării dispoziției nr. 457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, ca fiind ilegală, iar despre rezultatul examinării notificării solicitând a fi informați în scris Oficiul Teritorial Cahul în termen de 30 de zile, nefiind eliberat de către partea pârâtă un răspuns.

Instanța de judecată concluzionează că termenul de înaintare a acțiunii a fost respectat de către partea reclamantă Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) al Codului administrativ, revine Judecătoriei Cahul (sediul Central). Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) din Codul administrativ.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată constată că reclamantul Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat a respectat procedura de depunere a acțiunii, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va examina fondul acesteia.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului și recunoașterea dreptului pretins.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea Dispoziției nr. 457 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, emisă de primarul municipiului Cahul din 06 august 2024.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată în legislația națională, cât şi în Rezoluţia (77) 31 Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcţii judiciare. Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităţilor publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activităţii autorităţilor publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa cu o acțiune în contencios administrativ instanței competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Potrivit art. 209 alin. (1)-(2) Cod administrativ prevede că, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Art. 68 alin. (1)-(4) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006 prevede că, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administraţiei publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorităţii locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerînd modificarea sau abrogarea lui totală sau parţială.

Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administraţiei publice locale în termen de: a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu şi facultativ; b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administraţiei publice locale sau de persoana vătămată. În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă şi-a menţinut poziţia sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanţa de judecată în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorităţii locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Din materialele cauzei se desprinde că, prin dispoziția nr. 457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” s-a dispus a aloca mijloace financiare în sumă de ***** lei pentru organizarea acțiunilor filantropice dedicate Bisericii cu hramul „*****” din municipiul Cahul, pe 09 august 2024. (fila dosarului 6).

La data de 03 septembrie 2024, Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a trimis în adresa Primarului municipiului Cahul notificarea nr. 1304/OT_2-365, prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” ca fiind ilegală. (fila dosarului 11-13).

Prin dispoziția Primarului municipiului Cahul nr. 663 din 28 octombrie 2024 „Cu privire la introducerea unor modificări în dispoziția primarului municipiului Cahul nr. 457 din 06 august 2024 Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” a fost dispus a introduce modificări în dispoziția primarului municipiului Cahul nr. 457 din 6 august 2024 cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” prin pct. 1.1. Preambulul se va citi în redacția nouă: „În temeiul art. 109 din Constituția Republici Moldova, art. 4 paragraful 4 din cartea europeană a autonomiei locale, art. 3 din Legea Republicii Moldova nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă; art. 29 alin. (1) lit. f) și art. 32 din legea Republicii Moldova nr. 436/2006 privind administrația publică locală, art. 15alin. (5) și alin. (6) din Legea nr. 125/2007, deciziei Consiliului municipal Cahul nr. 4/4(4/4) DIN 21.12.2023 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Cahul pentru anul 2024 în a doua lectură” examinând demersul parohului Bisericii cu hramul „*****” din ***** (nr. 1375 din 03.07.2024), în scopul organizării acțiunilor cu ocazia hramului „*****” din municipiul Cahul, pe 09 august 2024, prin pct. 1.2. punctul 1se va citi în redacția nouă: „1. Se alocă mijloace financiare în sumă de ***** lei pentru organizarea acțiunilor de milostivenie, în incinta bisericii „*****” din municipiul Cahul, pe 9 august 2024, prin oferirea alimentației enoriașilor care fac parte din categoriile social-vulnerabile” cu ocazia hramului „*****”. (fila dosarului 24).

Nefiind de acord cu decizia de soluționare a cererii prealabile, la 16 octombrie 2024 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva primarului municipiului Cahul, terț Vadim Beresteanu privind anularea Dispoziției nr. 457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, ulterior potrivit cererii de concretizare a pretențiilor la cererea de chemare în judecată inițială solicită și anularea Dispoziției nr. 663 din 28 octombrie 2024 „Despre introducerea unor modificări în dispoziția primarului municipiului Cahul nr. 457 din 06 august 2024 Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”. Motivul contestării acestor dispoziții este că acestea contravin prevederilor legale.

În corespundere cu art. 109 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, Administraţia publică în unităţile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale

descentralizării serviciilor publice, ale eligibilităţii autorităţilor administraţiei publice locale şi ale consultării cetăţenilor în problemele locale de interes deosebit. (2) Autonomia priveşte atât organizarea şi funcţionarea administraţiei publice locale, cât şi gestiunea colectivităţilor pe care le reprezintă. (3) Aplicarea principiilor enunţate nu poate afecta caracterul de stat unitar.

Conform art. 4, paragraful 1-4 din Carta Europeană a autonomiei locale, competențele de bază ale autorităților administrației publice locale sunt prevăzute de Constituție sau de lege. Totuși această dispoziție nu împiedică atribuirea unor competențe autorităților administrației publice locale, în scopuri specifice și în conformitate cu legea. Autorităților administrației publice locale le este recunoscută, în cadrul legii, capacitatea deplină de a-și exercita inițiativa în toate domeniile ce nu sunt excluse din cadrul competențelor lor sau care nu sunt atribuite unei alte autorități. Exercițiul responsabilităților publice trebuie, de manieră generală, să revină, de preferință, acelor autorități care sunt cele mai apropiate de cetățeni. La atribuirea unei responsabilități către o altă autoritate trebuie să se țină seama de amploarea și de natura sarcinii, precum și de cerințele de eficiență și economie. Competențele atribuite autorităților administrației publice locale trebuie să fie, în mod normal, depline șl exclusive. Ele nu pot fi puse în cauză sau limitate de către o altă autoritate centrală sau regională, decât în cazurile prevăzute de lege.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 435 din 28 decembrie 2006 cu privire la descentralizarea administrativă, în sensul prezentei legi, se definesc următoarele noţiuni: autonomie locală – dreptul şi capacitatea efectivă a autorităţilor publice locale de a reglementa şi gestiona, în condiţiile legii, sub propria lor responsabilitate şi în interesul populaţiei locale, o parte importantă din treburile publice; autonomie decizională – dreptul autorităţilor publice locale de a adopta liber decizii, în condiţiile legii, fără intervenţii din partea altor autorităţi publice, în scopul realizării intereselor sale; autonomie organizaţională – dreptul autorităţilor publice locale de a aproba, în condiţiile legii, statutul, structurile administrative interne, modalităţile de funcţionare a acestora, statele şi organigrama lor, precum şi de a institui persoane juridice de drept public de interes local; autonomie financiară şi bugetară – dreptul autorităţilor publice locale de a dispune de resurse financiare proprii suficiente şi de a le utiliza liber, în condiţiile legii, prin adoptarea propriilor bugete locale; competenţe – ansamblul de drepturi şi obligaţii ale autorităţilor publice locale în domeniile de activitate care le sînt stabilite.

Potrivit art. 3 lit.d) al Legii prenotate, descentralizarea administrativă are la bază următoarele principii: principiul integrităţii competenţelor, care presupune că orice competenţă atribuită autorităţilor publice locale trebuie să fie deplină şi exclusivă, exercitarea acesteia nu poate fi contestată sau limitată de o altă autoritate decît în cazurile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. j) din Legea cu privire la descentralizarea administrativă nr. 435 din 28 decembrie 2006, pentru autorităţile publice locale de nivelul întîi se stabilesc următoarele domenii proprii de activitate: activităţi culturale, sportive, de recreaţie şi pentru tineret, precum şi planificarea, dezvoltarea şi gestionarea infrastructurilor necesare acestor tipuri de activităţi.

Potrivit art. 3 alin. (1)-(3) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administraţia publică locală, Administrarea publică în unităţile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilităţii autorităţilor publice locale şi consultării cetăţenilor în probleme locale de interes deosebit. Autorităţile administraţiei publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizaţională, gestionară şi financiară, au dreptul la iniţiativă în tot ceea ce priveşte administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-şi,

în condiţiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat. Aplicarea principiilor enunţate în prezentul articol nu poate afecta caracterul unitar şi indivizibil al statului.

Potrivit art. 20 alin. (1) din Legea nr. 397 din 16 octombrie 2003 privind finanţele publice locale, autoritățile administrației publice locale elaborează bugetele proprii conform prevederilor legale, în baza clasificației bugetare și a metodologiei bugetare aprobate de Ministerul Finanțelor.

Iar, în corespundere cu art. 29 alin. (1) lit. f), j) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuţii de bază: exercită funcţia de administrator al bugetului local, asigurînd gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări şi efectuarea cheltuielilor conform alocaţiilor bugetare aprobate, informînd consiliul local despre situaţia existentă; conduce, coordonează şi controlează activitatea serviciilor publice locale, asigură funcţionarea serviciului stare civilă, contribuie la realizarea măsurilor de asistenţă socială şi ajutor social.

Conform art. 32 alin. (1) al Legii menționate supra, în exercitarea atribuţiilor sale, primarul emite dispoziţii cu caracter normativ şi individual. (1^1) Proiectele de dispoziţii ale primarului în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu, social (asupra modului de viaţă şi drepturilor omului, asupra culturii, sănătăţii şi protecţiei sociale, asupra colectivităţilor locale, serviciilor publice) se consultă public, prin afișarea în locuri publice și plasarea pe pagina web oficială a autorităţii publice locale în conformitate cu legea, cu respectarea procedurilor stabilite de către fiecare autoritate reprezentativă şi deliberativă a populaţiei unităţii administrativ-teritoriale de nivelul întîi sau al doilea, după caz. (2) Dispoziţiile cu caracter normativ se remit, în termen de 5 zile după semnare, oficiului teritorial al Cancelariei de Stat. (2^1) Dispoziţiile primarului se includ în Registrul de stat al actelor locale în termen de 5 zile de la data semnării lor de către acesta. Suplimentar, dispoziţiile cu caracter normativ se afișează în locuri publice. (2^2) Dispoziţiile cu caracter normativ intră în vigoare la data includerii lor în Registrul de stat al actelor locale sau la data indicată în textul dispoziţiei, care nu poate preceda data includerii acesteia în Registrul de stat al actelor locale. (3) Dispoziţiile cu caracter individual intră în vigoare la data comunicării persoanelor vizate sau la data indicată în textul dispoziţiei, care nu poate preceda data includerii acesteia în Registrul de stat al actelor locale.

În speță, obiectul contenciosului administrativ în prezenta cauză îl constituie verificarea legalității dispoziției nr. 457 din 06.08.2024 și a dispoziției nr. 663 din 28.10.2024 emise de Primarul municipiului Cahul, prin care s-au alocat mijloace financiare pentru organizarea acțiunilor dedicate hramului unei biserici locale.

Potrivit materialelor cauzei, prin Dispoziția nr. 457 din 06.08.2024, Primarul municipiului Cahul a dispus alocarea mijloacelor financiare în sumă de ***** lei pentru organizarea acțiunilor filantropice dedicate Bisericii cu hramul „*****” din municipiul Cahul, planificate pentru data de 09.08.2024. Ulterior, prin Dispoziția nr. 663 din 28.10.2024, Primarul municipiului Cahul a introdus modificări la Dispoziția nr. 457, precizând atât temeiul legal cât și faptul că mijloacele financiare sunt destinate „organizării acțiunilor de milostivenie, în incinta bisericii „*****” din municipiul Cahul, pe 09 august 2024, prin oferirea alimentației enoriașilor care fac parte din categoriile social-vulnerabile.

În context, instanța reține că, autoritățile publice locale își exercită atribuțiile în baza principiului constituțional al autonomiei locale, consacrat în art. 109 din Constituția Republicii

Moldova, potrivit căruia administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit și că autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

La fel, instanța reține și prevederile art. 4 paragraful 4 din Carta Europeană a autonomiei locale, care stipulează că competențele atribuite autorităților administrației publice locale trebuie să fie, în mod normal, depline și exclusive, și că ele nu pot fi puse în cauză sau limitate de către o altă autoritate centrală sau regională, decât în cazurile prevăzute de lege.

La caz, instanța atestă că, potrivit art. 29 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, primarul exercită funcția de administrator al bugetului local, asigurând gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări și efectuarea cheltuielilor conform alocațiilor bugetare aprobate. Totodată, conform art. 4 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, autoritățile publice locale de nivelul întâi au ca domeniu propriu de activitate activitățile culturale, sportive, de recreație și pentru tineret, precum și planificarea, dezvoltarea și gestionarea infrastructurilor necesare acestor tipuri de activități.

În speță, din materialele cauzei se atestă că fondurile alocate prin dispozițiile contestate nu sunt destinate bisericii ca instituție religioasă, ci pentru organizarea acțiunilor sociale cu ocazia hramului, constând în oferirea alimentației categoriilor social-vulnerabile din rândul enoriașilor. Or, precizare este clară din conținutul dispoziției nr. 663 din 28.10.2024, care modifică și completează dispoziția inițială.

Instanța consideră relevant în acest context art. 15 alin. (5) și (6) din Legea nr. 125 din 11.05.2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie, care recunoaște importanța deosebită și rolul primordial al religiei creștin-ortodoxe și respectiv, al Bisericii Ortodoxe din Moldova în viața, istoria și cultura poporului Republicii Moldova și stabilește că Statul încurajează și sprijină activitatea socială, morală, culturală și de caritate a cultelor religioase și a părților lor componente.

Subsecvent, analizând aceste prevederi legale enunțate supra, instanța constată că legiuitorul nu interzice autorităților publice locale să sprijine activitățile sociale și culturale organizate de cultele religioase, ci, dimpotrivă, încurajează statul să sprijine astfel de activități. Or, alocarea mijloacelor financiare pentru organizarea acțiunilor de caritate cu ocazia evenimentului religios important pentru comunitatea locală se încadrează în limitele acestor prevederi legale.

Cu privire la argumentul reclamantului privind încălcarea principiului separării bisericii de stat, instanța constată că acest principiu, consacrat în art. 15 alin. (1) din Legea nr. 125 din 11.05.2007, nu interzice orice formă de cooperare între autoritățile publice și cultele religioase, ci doar exclude subordonarea instituțională și interferența în organizarea internă și activitatea religioasă propriu-zisă. În context, sprijinul financiar acordat pentru activități sociale și culturale organizate cu ocazia sărbătorilor religioase nu contravine acestui principiu.

Cu privire la argumentul reclamantului că nu este clar destinatarul mijloacelor financiare, instanța atestă că, potrivit fispoziției nr. 663 din 28.10.2024, beneficiarii finali ai acestor fonduri sunt enoriașii care fac parte din categoriile social-vulnerabile, iar destinația fondurilor este clar specificată - organizarea acțiunilor de milostivenie... prin oferirea alimentației. Prin urmare, nu se poate reține argumentul reclamantului privind lipsa de claritate a destinatarului mijloacelor financiare.

Totodată, cu privire la legalitatea modificării dispoziției nr. 457 din 06 august 2024 prin Dispoziția nr. 663 din 28 octombrie 2024, instanța consideră că această procedură nu contravine prevederilor legale. Potrivit art. 32 din Legea nr. 436 din 28.12.2006, primarul are dreptul să emită dispoziții cu caracter normativ și individual, iar modificarea unui act administrativ anterior prin precizarea și detalierea conținutului său reprezintă o practică administrativă legală.

Mai mult, prin emiterea dispoziției nr. 663 din 28 octombrie 2024, Primarul municipiului Cahul a clarificat aspectele necesare pentru a asigura conformitatea actului administrativ cu prevederile legale, precizând destinația exactă a fondurilor și grupul-țintă de beneficiari.

La fel, sprijinirea acțiunilor sociale destinate persoanelor vulnerabile din comunitate servește interesului public local, fiind în concordanță cu atribuțiile primarului de a contribui la realizarea măsurilor de asistență socială și ajutor social, prevăzute la art. 29 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 436 din 28.12.2006.

Cu privire la argumentul reclamantului privind lipsa motivării actului administrativ în conformitate cu art. 118 din Codul administrativ, instanța constată că dispozițiile contestate conțin o motivare suficientă, care include temeiul legal și temeiul de fapt.

Prin urmare, competența Primarului municipiului Cahul este de a susține și de a recunoaște importanța deosebită și rolul primordial al religiei creștin-ortodoxe și respectiv al Bisericii ortodoxe, istoria și cultura Republicii Moldova, statul încurajează și sprijină activitatea socială, morală culturală și de caritate a cultelor religioase și a părților lor componente.

Astfel, Dispoziția primarului municipiului Cahul este un act necesar și benefic încurajării necesităților comunității, pentru asigurarea în contextul acțiunilor de sărbătorire a hramului bisericii, cu referire la categoriile de persoane social vulnerabil, care prin urmare s-a alocat mijloace financiare în mărime de ***** lei pentru organizarea acțiunilor de milostivenie, în incinta Bisericii „*****” din municipiul Cahul care a avut loc la 09 august 2024, prin oferirea alimentației enoriașilor care fac parte din categoriile social-vulnerabili, cu ocazia hramului „*****”, or cererea de chemare în judecată formulată de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat nu a indicat nici un temei de nulitate care ar atesta că dispoziția deplânsă ar conține un viciu deosebit de grav sau alte temeiuri de nulitate cuprinse în art. 141 Cod administrativ.

Din normele sus-citate instanța concluzionează că, Primarul municipiului Cahul a acționat în temeiul legii la emiterea dispozițiilor contestate, sunt acte administrative favorabile, determinate de interesele și necesitățile autorităților publice ale municipiului Cahul privind încurajarea necesităților comunității, pentru asigurarea în contextul acțiunilor de sărbătorire a hramului bisericii, a categoriilor de persoane social vulnerabil, prin care s-a alocat mijloace financiare pentru organizarea acțiunilor de milostive, în incinta Bisericii „*****” din municipiul Cahul la 09 august 2024, prin oferirea alimentației enoriașilor care fac parte din categoriile social-vulnerabili, cu ocazia hramului „*****. Instanța de judecată a constatat că autoritatea publică locală a acționat cu bună credință, în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Conform art. 224 alin.(1) lit. f) Cod administrativ, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată, respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

În contextul celor expuse, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge acţiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Primarului municipiului Cahul, terț Vadim Beresteanu, cu privire la anularea dispoziției nr.457 din 06 august 2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, precum și anularea dispoziției nr.663 din 28 octombrie 2024 „Despre introducerea unor modificări în dispoziția primarului

municipiului Cahul nr.457 din 06.08.2024 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. art. 224 alin. (1) lit. f), 232 din Codul administrativ, art. art. 238-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de către Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Primarului municipiului Cahul, cu terțul Vadim Beresteanu cu privire la anularea actelor administrative dispoziția nr.457 din 06 august 2024 “Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” și dispoziția nr.663 din 28 octombrie 2024 “Despre introducerea unor modificări în dispoziția Primarului municipiului Cahul nr.457 din 06 august 2024 “Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Sud (sediul Central Cahul) în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cahul (sediul Central). Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Cahul (sediul Central).

Preşedintele şedinţei,
Judecător /semnătura/ **Cristina Daniliuc**

Copia corespunde cu originalul
Judecător Cristina Daniliuc